

stændighed — i Forbindelse med f. Eks. Uoverensstemmelser mellem Rigsdagens to Ting om vigtige Enkeltheder — mulig kan bevirke, at *denne* Retsreform ikke bliver til Lov, og da Mindretallet formener, at det vilde være uheldigt, om vi ikke snarest fik en Reform af saavel den civile som den kriminelle Retspleje, skal man kortelig *antydde*, hvorledes en Reform uden store Ofre fra Statens Side, og uden at der paalægges Befolkningen store Byrder — efter Mindretallets Mening formentlig maa kunne skabes.

Hvad der særlig bliver besværligt og kostbart efter det nye System er „*Umiddelbarhedsprincippet*“ og den Omstændighed, at større Sager paabegyndes ved Landsretten i Stedet for ved Underretten. Mindretallet kan ikke se, at Umiddelbarheden gør Nytte i Forhold til de Byrder, den paa lægger. Det formenes derhos ogsaa, at en Sag ikke uden tvingende Grund bør begyndes uden for den Jurisdiktion, under hvilken en af Parterne har Hjemsted. Dette sidste er sikkert heller ikke nødvendigt for at undgaa, at en Sag skal gennem tre Instanser — som nu — og i Stedet for nøjes med to.

Hvis man tænkte sig indført en Procedure efter lignende Regler, som nu gælde ved Sø- og Handelsretten i København — dog maaske med den Forandring, at Dommen som Regel bør afsiges, før den mundtlige Procedure i den paafølgende Sag tager sin Begyndelse —, vilde der sikkert intet være til Hinder for, at Sager under en vis Størrelse kun kunde appelleres til Overretten — som nu —, medens større Sager gik direkte til Højesteret, medmindre Parterne enedes om at gaa til Overretten som endelig og *sidste* Instans.

Under Behandlingen af Retsreformen i Folketinget har der flere Gange været

peget paa, at Indførelse af en lignende Procedure som den, vi have ved Sø- og Handelsretten, vilde være heldig (jfr. bl. a. Prokurator Albertis Tale 27. Januar 1881, Folketings Tidende Sp. 2035).

Siden Forordningen af 1819 gennemførte det rene Inkvisitionsprincip, har vor kriminelle Retspleje udviklet sig paa en saadan Maade, at hverken Statsmyndighederne, sigtede eller Dommerstanden kunne ønske den bevaret i sin nuværende Skikkelse. At Offentlighed og Mundtlighed, dog maaske med Protokollation af Vidners Udsagn, i Forbindelse med Anklageprincippet bør indføres, er der neppe Tvivl om. Sikkerlig bør det offentlige Anklage mod sigtede ledes af Anklageren samtidig med, at sigtede beskyttes bl. a. ved, at en i Sagens Udfald uinteresseret Dommer kommer til at bedømme, hvilken Vægt der skal tillægges Angreb og Forsvar. Derimod finder Mindretallet det uheldigt at indføre en Nævningeinstitution — i alle Tilfælde i saa vid Udstrækning som foreslaaet.

Mulig vil det være rigtigt at have Nævninger i politiske Sager samt Mord- og Drabssager. Men de Betingelser, der stilles til en Person for at kunne afsige betryggende Kendelse i Sager, der rejse sig af politiske Overtrædelser, ville ikke blive faa eller smaa.

Det vilde derfor sikkert være rettest, om man lod Domsforhandlingen i de faa — men meget vigtige Sager, Misgerningssager (Mord- og Drabssager) — og politiske Sager foregaa direkte for Højesteret og som Nævninger lod fungere et af Rigsdagens to Ting valgt Fællesudvalg paa f. Eks. 18 Medlemmer.

Ingen vil kunne nægte, at man herved opfylder Grundlovens Bud, giver Samfundet Garanti og yder sigtede Beskyttelse i videste Omfang.